

Thomas Karlsson
 Botaniska museet
 Ö. Vallgatan 18
 223 61 Lund

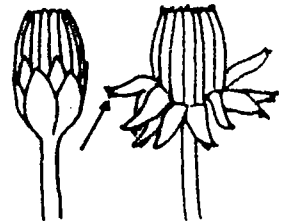
De småländska maskrosorna (ca 230 "småarter") kan indelas i fem grupper, som är lätta att känna igen. 99,9 procent av de maskrosor som man ser hör till gruppen *Vulgaria*, ogräsmaskrosorna. Det är de stora, grova maskrosorna som man ser på all slags kulturpåverkad mark.

Vad som är av värde för oss i Smålands Flora är att skilja ut de andra grupperna. De är nämligen bundna till naturliga miljöer, och man kan vänta sig att de färdiga utbredningskartorna blir mycket intressanta.

Samla gärna in och pressa maskrosor som ser intressanta ut, men ta dem i så fall före midsommar! Material som är samlat senare går att bestämma till grupp, men är ofta otypiskt, och vill man gå vidare till småarten, är det alldeles oanvändbart.

Inom gruppen Atlantmaskrosor finns det ett par huvudtyper, som ser rätt olika ut. Jag har därför valt att dela upp den på två grenar i bestämningstabellen.

Till vänster korg av strandmaskros med breda, tilltryckta fjäll, till höger en av sandmaskros, med utböjda, hornförsedda (pilen pekar på ett "horn")

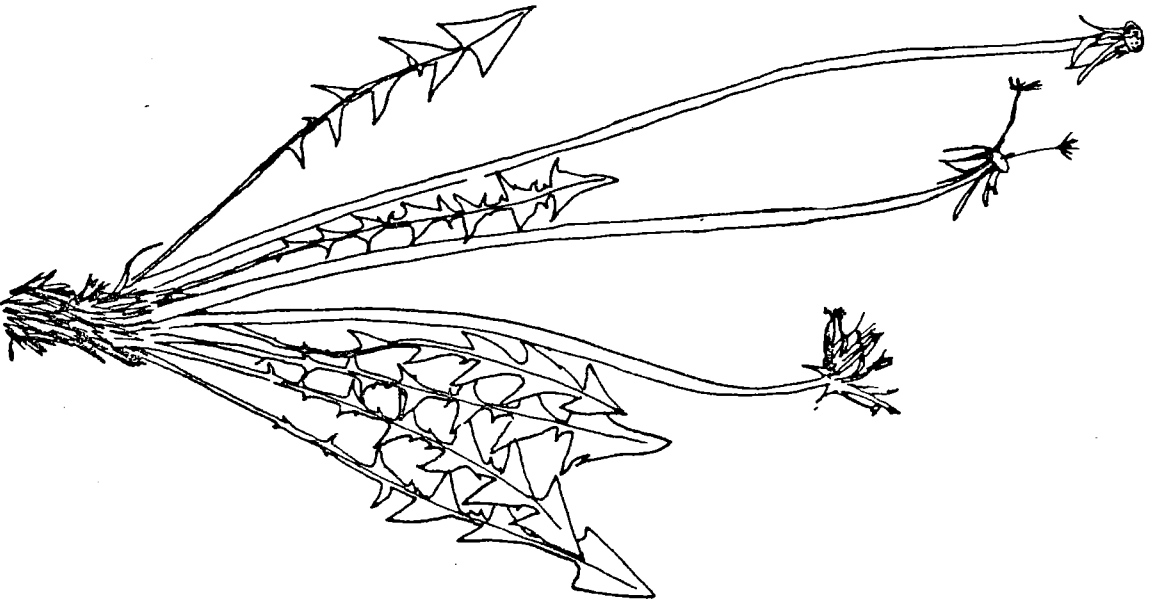
- A Holkfjäll med knöl eller horn nära spetsen. Små maskrosor på torra bäckar, klipphällar och sandiga havsstränder
- B Frukt röda. Bladflikar långa, smala, ganska glesa 1 Sandmaskrosor
- BB Frukt grågul. Bladflikar, korta, trubbiga, tättsittande 2 Dvärgmaskrosor
- AA Holkfjäll utan horn. Frukt aldrig röda. Hit hör alla stora, grova maskrosor och alla som växer fuktigt
- B Blad smala, hela, svagt tandade eller med långt skilda, smala flikar. Ytterholkfjäll breda, tätt tilltryckta. Små till medelstora maskrosor på havsstrandängar 3 Strandmaskrosor
- BB Blad breda, grovt tandade eller flikiga. Ytterholkfjäll smalare, nästan alltid nervikta eller utstående. Medelstora till stora maskrosor
- C Blomkorgar mörkgula, kantblommor på utsidan med klarröd längsstrimma. Ytterholkfjäll löst tilltryckta, blådagliga. Bladflikar trekantiga, ofta något framåtpekande. Växer på fuktig, naturlig ängsmark 4 Atlantmaskrosor
- CC Blomkorgar ej särskilt mörka, kantblommornas strimma grårodd, ytterholkfjäll utstående eller nervikta.
- D Blad med oregelbundna, mörka 'leverfläckar'. Bladskäft och mittnerv röda. Växer på fuktig, naturlig ängsmark 4 Atlantmaskrosor
- DD Blad ej fläckiga (skador kan ofta se ut som fläckar men sitter då bara på enstaka ställen på enstaka blad). Växer på all slags kulturpåverkad mark 5 Ogräsmaskrosor

1 *Taraxacum* grupp *Erythrosperma*
Sandmaskrosor

Små nätta maskrosor som växer på torr mark. De känns lätt igen på de ljusa eller mörkt röda frukterna och på "hornen" på holkfjällen.

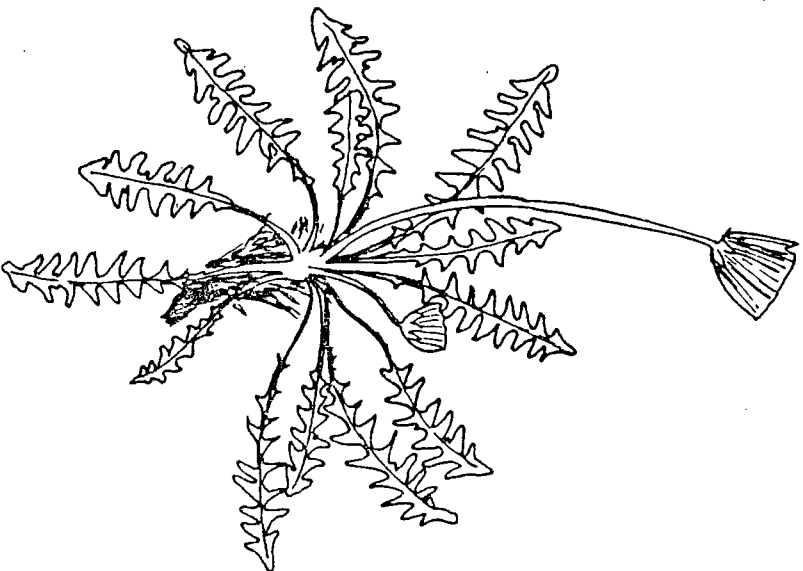
Sandmaskrosorna är troligen tämligen allmänna i de flesta delar av Småland, där lämplig mark finns.

Det finns 23 småarter i vårt landskap, de flesta mycket lika den avbildade, *T. isophyllum*.

2 *Taraxacum* grupp *Obliqua* - dvärgmaskrosor

Dvärgmaskrosorna liknar i allt sandmaskrosorna men har halmfärgade frukter och något annorlunda blad. De är mycket ovanligare än sandmaskrosorna och hittills bara kända från några få platser. - Två närstående småarter, den avbildade heter *T. obliquum*.

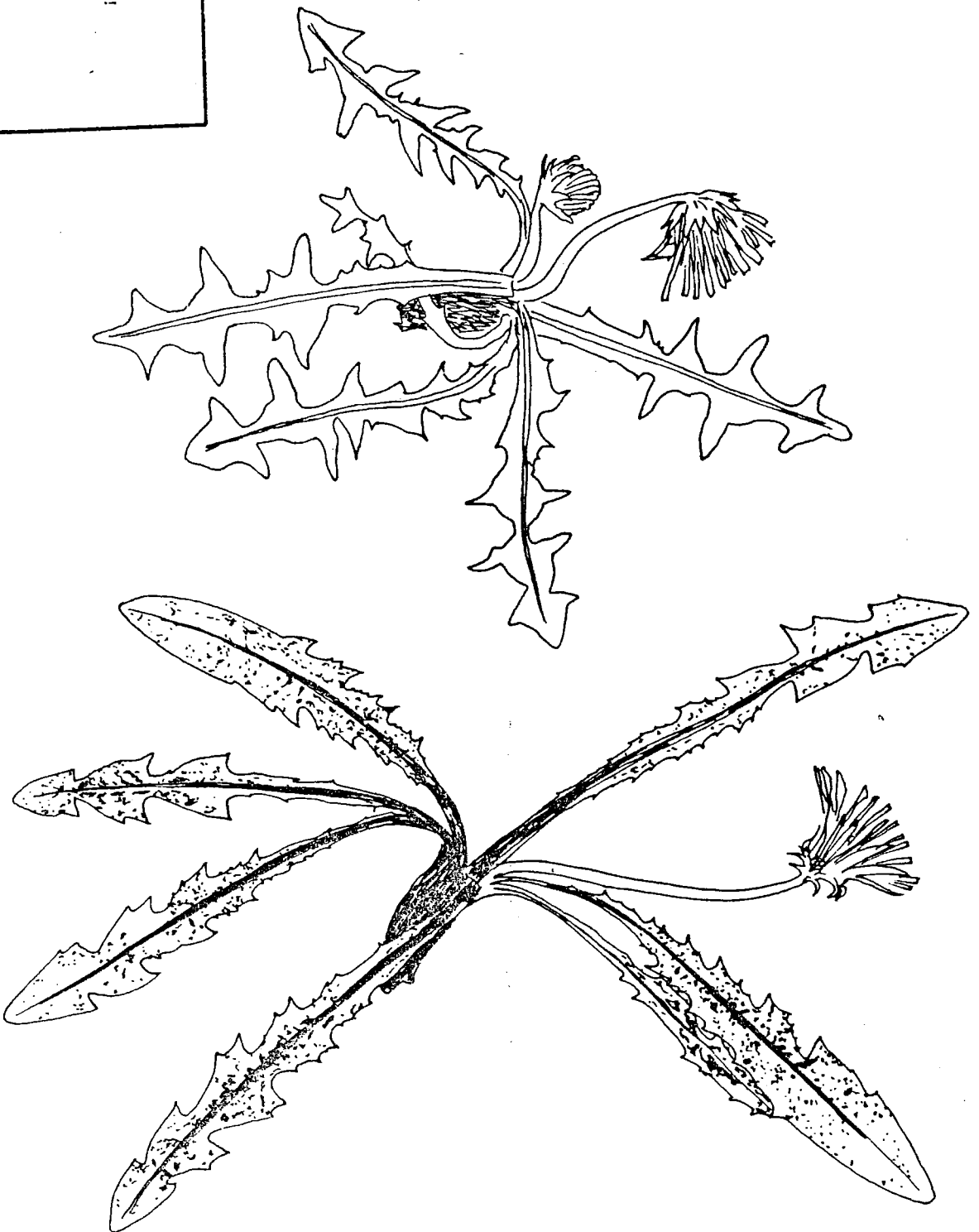

4 *Taraxacum* grupp *Spectabilia* - atlantmaskrosor

Denna grupp är den knepigaste att skilja ut från ogräsmaskrosorna (grupp *Vulgaria*). Men i Småland finns det bara fyra småarter av atlantmaskrosor, och de grupperar sig två och två. Den ena typen ser ut som den till vänster, *T. nordstedtii*, med sina märkliga, grovt tillyxade blad och mörkgula blommor, den andra typen har "fråkniga" blad som den till höger avritade *T. maculigerum*. - De finns i fuktig, naturlig ängsmark och är troligen hotade genom igenväxning och konstgödning.

5 *Taraxacum* grupp *Vulgaria* - ogräsmaskrosor

Denna grupp har inte avritats, för den finns garanterat inom räckhåll för varje inventerare! Det finns ungefär 200 småarter i Småland med olika bladform etc.

3 Taraxacum grupp Palustria - strandmaskrosor

Strandmaskrosorna växer på fuktiga havsstrandängar. De är kulturskyende och tål inte dikning och konstgödning. - Gruppen innehåller 7 småarter i Småland, varav 6 ser ut som *T. sueticum*, avritad ovan. Den sjunde, *T. balticum*, avviker genom sina glest långflikiga blad och är avritad till vänster. Det är den minst sällsynta.

